

Balogh Ádám

Egy hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatására tett kísérlet tapasztalatai 1 év után

2015. július

A kezdetek és az első félév

2014 nyarán leültünk beszélgetni pár ismerőssel arról, hogy jó lenne valamilyen formában hátrányos helyzetű gyerekeknek logikai, gondolkodás- és kreativitásfejlesztő foglalkozásokat tartani. Némi szervezést követően ez abban materializálódott, hogy Bátonyterenyén, egy Nógrád megyei város tanodájával vettük fel a kapcsolatot, ahová a városból és a szomszédos Mátraverebély községből járnak délutánonként többnyire általános iskoláskorú gyerekek. Szigorúan vett célkitűzés, sikerkritérium ekkor nem fogalmazódott meg; először meg akartunk ismerkedni ezzel a számunkra is teljesen új világgal, és abban egyeztünk meg, hogy egyelőre annyit szeretnénk elérni, hogy a gyerekek a foglalkozások alatt jól érezzék magukat, kicsit táguljon az érdeklődésük, és megmutassuk nekik, hogy a világ nem ér véget a falu (vagy a kistérség) határában.

Ősszel nagyjából heti rendszerességgel tartott foglalkozást péntek délutánonként Radnai Ági és Mózes Krisztián, akik tapasztalataikat egy-egy hasonló írásban foglalták össze. Egy alkalom általában 1 órás foglalkozást jelentett, minden hónap végén pedig egy hosszabb, több órás alkalom keretében a foglalkozás után még játékokra, adventi koszorú készítésre, stb. is sor került. A félévet egy egynapos budapesti kirándulás zárta, ahol többek között falmászás és Csodák Palotája látogatás szerepelt a programok közt.

Péntekről szombatra váltás a második félévben

Tavasza fordulva átkerültek a heti alkalmak péntek délutánról szombat délelőttre, a tanárok pedig Ágiról és Krisztiánról Kiss Matyira és rám cserélődtek. Ezen kívül a váltás más változást nem hozott, ugyanúgy hetente egyszer tartottunk foglalkozást a bátonyterenyei tanodában, két csoportnak. A hónap végi hosszabb alkalmakat is megtartottuk, amelyeket most közös játékkal, focival és bográcsozással színeztünk. A félévet június elején ezúttal egy kékestetői kirándulás zárta.

A gyerekeknek két csoportban tartottuk a foglalkozásokat, életkor szerint bontva. A kisebbekkel én voltam, a nagyobbakkal Matyi – előbbi nagyjából általános iskola 3-4-5.

osztályosokat jelentett, utóbbi 6-7-8. évfolyamot. A program kezdetekor mi úgy gondoltuk, hogy egy csoportban két évfolyamnyi gyereket lenne célszerű összefogni, de a körülmények hatására végül bővítettünk ezen.

Egy-egy órán erősen változó volt a jelenlévők száma: volt, amikor tíz diák is jött, máskor négyen-öten, de előfordult egyszer olyan is, hogy csupán hárman voltunk (velem együtt). A gyerekek összegyűjtésének problémája az egész tavaszi félév során fennállt, aminek okait több helyen kereshetjük.

- Amíg pénteken voltak a foglalkozások, addig a gyerekeknek természetes volt, hogy iskola után a tanodában töltik a délutánt, tehát ilyenkor már helyben voltak a mi óráinkhoz. Ezzel ellentétben szombaton külön ebből a célból fel kell kelni és be kell menni a tanodába.
- Több családban az apuka éppen börtönbüntetését tölti, és a látogatás, a beszélő időpontja volt, hogy szombatra esett.
- Ha valamilyen okból – pl. hosszú hétvége – kimaradt egy alkalom, akkor előfordult, hogy a gyerekek a következő héten elfelejtettek jönni. A tanoda vezetésével és az ottani felügyelőkkal-tanárokkal ugyan minden alkalom előtt intenzív kommunikációt folytattunk, de ennek ellenére arra is volt példa, hogy a gyerekek nem is tudták, hogy az adott héten lesz foglalkozás.
- Családi konfliktus miatt volt olyan gyerek, akit a félév során „kivettek” a tanodából, így ő nem jött-jöhetett többet.

Ahogy szembesültünk ezekkel a problémákkal, rögtön próbáltunk tenni ellenük, és reméljük, a folytatásban a megelőzhető hiányzások így elmaradnak (vagy legalább csökkennek) majd.

- Próbáltunk még többet, több csatornán kommunikálni a tanodában dolgozókkal. Nem csak heti egy e-mailt küldtünk a tanoda vezetőjének, hanem több emlékeztetőt is, a héten soros felügyelőket is címezve.
- A bátonyterenyei tanodában, ahol a foglalkozásokat is tartjuk, kiírtuk a hátralévő foglalkozások dátumát az előtérben elhelyezett nagy mágnes táblára.

- Létrehoztunk egy Facebook csoportot, amelynek tagjai a gyerekek, a tanodában dolgozók és mi is. Mivel a legkisebbeket kivéve talán minden gyereknek van profilja a közösségi oldalon, így azt hiszem, jelenleg ez lehet a velük való kommunikáció leghatékonyabb formája.
- Akik nem elérhetőek ezen a fórumon, ott is van, ahol közvetlen telefonos kapcsolatot sikerült kialakítanunk a családdal.
- A jövőben szeretnénk családlátogatásokat is tartani, és a szülőknek is elmesélni mi a céljuk ezeknek a foglalkozásoknak és mi történik rajtuk, hátha akkor ők is pozitívabban állnak a programhoz és hozzánk.

Emellett ésszerű lehetne egyszerűen visszatenni péntekre a foglalkozásokat, de ha olyan tanárokat is be akarunk vonni – és meg akarunk tartani – a programban, akik hétköznapiokon dolgoznak, akkor a szombat teljes kiiktatása nem jöhet szóba. Jelenlegi terveink között szerepel 3-4 nyári alkalom tartása július második felétől, amelyek szintén szombaton lesznek, 2015 őszi félévében viszont visszaállunk a péntek délutánokra.

A foglalkozásokról és a motivációról

A tavaszi félévben tizenegy foglalkozást tartottunk, a csoport létszáma legtöbbször 7-9 fő volt. Kis termekben voltunk, ahol elegendő hely nem jutott arra, hogy minden gyerek külön asztalnál dolgozzon, bár erre valószínűleg még egy 100 asztalos csoda tanteremben se lehetett volna rávenni őket (legfeljebb, ha minden asztalnál 1-1 számítógépet helyezünk el).

Nagyon fontos, hogy ki kivel ül együtt, és hogy ki kivel nem ül együtt – de úgy gondolom, hogy ez egy átlagos budapesti osztályban sincs másként. Néha fiú–lány elkülönülés volt tapasztalható, máskor a Bányaterenyé–Mátraverebély tengely jelentette a választóvonalat. Utóbbi egyáltalán nem „roma vs. nem roma” ellentét, talán inkább társadalmi/ vagyoni szempontból nézik le néha a terenyéiek a verebélyieket. Azonban ez az ellentét sem volt általános, ritkán hangzott csak el, tavasszal komoly szóváltás sem kerekedett ki belőle. Cigány – nem cigány megjegyzést pedig talán még sosem hallottam a gyerekektől.

Az órák menete sokat változott a félév alatt. Kezdetben az általános (frontális?) módszert próbáltam követni – felírtam a táblára egy feladatot vagy csak egyszerűen felolvastam, a gyerekek gondolkodhattak és a kiosztott lapokon számolgathattak egy darabig, aztán pedig valaki elmondta az ötleteit, és közösen eljutottunk a megoldáshoz. Ennél talán

még kevésbé hatékony lehetett volna, ha a gondolkozós időszak után csak leellenőrzöm, mit írtak a gyerekek, és a megoldást is én mondom el (de ezt a verziót rögtön már ki sem próbáltuk).

Az önállóan gondolkozás, papíron számolgatás több okból sem működött. Ezek a gyerekek nincsenek hozzászokva ahhoz, hogy csak úgy gondolkozzanak. Több lépcsőn keresztül, több percen át gondolkozni nagyon kimerítő, és egyébként is: mi értelme van? Mi motiválja a gyereket arra, hogy szombaton (vagy péntek délután) az iskolától teljesen függetlenül beüljön egy tanterembe gondolkozni, ahol ráadásul még azt is elvárják, hogy viszonylag rendesen is viselkedjen? Számomra teljesen egyértelműen ez a legfontosabb és legnehezebb kérdés, ami felmerült bennem a félév során. Persze vannak motivációs eszközeink, de valahogy egyiket se érzem olyan erősnek, hogy azt gondoljam: ezért most majd hajlandóak lesznek addig töprengeni a feladatomon akár 5-10 percig ülve fölötte, amíg a végére nem érnek. Néhány példa az eddig is alkalmazott motivációs eszközökre:

- Csoki: talán a legalapvetőbb módja a gyerekek lefizetésének. Óra végén mindenki választhat egy doboz csokoládéból – nyalókából – rágóból. Aki jól teljesít, az választ elsőként, aztán a második, és így tovább (a feladatok megoldását a foglalkozás alatt pontokkal díjazzuk). Ez valószínűleg arra még motivál, hogy beüljön a gyerek az órára, de nem hiszem, hogy ahhoz is elég, hogy valaki elsőként akarjon választani. A „nem jövök és nem kapok csokit”, „jövök és kapok valamilyen csokit”, „első vagyok és emiatt a legjobb csokit kapom” három lépcsője között az első lépés sokkal nagyobb többletértéket teremt a gyerekeknek, mint a második. Mondhatni a második lépésben a folyamatos gondolkozás szükségességének határkölsége nagyobb, mint a csoki minőségjavulásából származó határbevétel.
- Félév végi kirándulás: leginkább az utaztatás kapacitáskorlátai miatt a félév végi budapesti kirándulásra nem jöhetett az összes résztvevő gyerek. A kiválasztás során Ági és Krisztián elsősorban azt vették figyelembe, hogy ki mennyire rendszeresen látogatta az órákat, a jól viselkedés és szereplés nem voltak ilyen hangsúlyos szempontok. Mivel a kirándulás nagy sikert aratott a részt vevő gyerekek körében, így a második – és a következő – félévekben azzal is motiválhatók a gyerekek, hogy nem mindenki jöhet egy-egy ilyen programra. Mivel most a félév nagyobbik felében még számunkra sem volt világos, hogy mi

lesz a tavasz végén, így ennek az ígérete ezúttal még nem volt opció (volt szó pár napos balatoni táborról, pesti kirándulásról, Nógrád megyei környéki kirándulásról is, de azt sem tudtuk, hogy anyagi lehetőségeink melyiket teszik majd lehetővé). Mindazonáltal, attól tartok, hogy például februárban egy júniusi kirándulás ígérete túlságosan távoli ahhoz, hogy komoly motiváló erővel bírjon.

- Foglalkozás után kettesben elbeszélgetés: ha valaki aznap különösen dekoncentrált volt, akkor vele óra után pár mondatban külön is beszéltem – ha a kiváltó ok nem is derült ki, a gyerek a figyelmet mégis érezte, általában ilyenkor a következő héten az érintettek sokkal kezelhetőbbek voltak (aminek egyébként lehet, hogy nem sok köze volt a beszélgetésünkhöz, de legalább egy bizalmi kapcsolat kialakítását segíthette).
- Rossz magaviselet esetén a teremből kiküldés: ez alapvetően nem motiváló célú eszköz, és csupán végső esetben alkalmazzuk, ha valaki teljesen ellehetetleníti a többiek munkáját is.¹ Emellett azért mégis van a kiküldött részére elgondolkodtató ereje, ami ha megmarad a következő heti foglalkozásig, akkor már számára is lehetett haszna – a többiekről nem is beszélve, akikre így azon a héten szignifikánsan több figyelem jut (erre a félév során egyébként talán 1-2 alkalommal kerülhetett sor).

Van, amiben a felsorolt példák segítenek, azonban a kiinduló problémát – azt, hogy miért éri meg a gyerekeknek komolyan gondolkozni a foglalkozáson – egyik sem oldja meg. Mondhatom nekik azt, hogy ha hajlandóak gondolkozni, és tanulni, akkor majd felnőttként jó lesz nekik, mert többet fognak keresni, de ez egyrészt nem teljesen igaz – ahhoz, hogy ez teljesüljön, a foglalkozásokon való gondolkozás talán egy szükséges lépés, de biztosan nem elégséges. Másrészt nem fogják nekem elhinni – még ha igazam is lenne, miért hinnék el egy nagyokos pestinek, hogy elérhető az, amit ígérek? Még ha arról meg is győzném őket, hogy én azért boldogulok felnőttként jól, mert gyerekként hajlandó voltam gondolkozni, miért lenne ez igaz rájuk is, hiszen közel sem ugyanonnan indultunk. És hát valljuk be, ez a hosszú távú érvelés még egy jól szituált budapesti gyereket se győz meg arról, hogy szombat délelőtt odafigyeljen Ádám bugyuta feladataira: ők sem a szép jövő ígérete miatt tanulnak, hanem

---

¹ A rossz magaviselet és az óra ellehetetlenítése itt nem azt jelenti, hogy a gyermek például beszélget vagy belebeszél az órába – sokkal inkább ezek kombinálása azzal, hogy a teremben fel-alá mászkál vagy a telefonján hangos zenét játszik.

talán azért, mert ott az a normális. Otthon azt mondja neki anya, hogy tanuljon, a barátain azt látja, hogy tanulnak – ha a saját közösségében azt látja, hogy a tanulás értékes, becsült, akkor fog tanulni. Bátonyterenyén és Mátraverebélyen a tanulás nem érték. A tanulás a lustaság jele, hiszen aki tanul, annak addig sem kell legalább dolgozni. A felnőttek elenyésző része végez nemhogy főiskolát/ egyetemet, de még gimnáziumot se (tehát nem szerez érettségit), és megélni pedig kétkezi munkából fog, amihez olyan nagyon sok gondolkozásra és tanulásra valóban nincs szükség már 10 évesen sem.

Mi annak reményében kezdtünk bele ebbe a programba, hogy a tehetséges gyerekeknek legalább egy kicsit növeljük az esélyeit egy rendes gimnáziumba bekerülésre, ami segíthet nekik az érettségi megszerzésében, ami aztán még további kapukat nyithat meg. Ezek azonban olyan távlati célok, amiket mi sem látunk: miért dolgozna ezekért a harmadikos gyerekek, akinek alig van olyan ismerőse, aki egyetemet végzett egyáltalán?

Egy kicsit elkalandoztunk a témától, de a lényeg az, hogy az önállóan több perces gondolkozást igénylő feladatok nem jöttek be²... Ha valakinek sikerült megoldani a feladatot, akkor egészen biztosak lehettünk benne, hogy pár másodpercen belül az egész csapat tudni fogja a végeredményt („meglepő” módon a megoldáshoz vezető utat jóval kevesebben), és a megoldások terjedését felölölő pillanatokon kívül pedig könnyedén eluralkodhatott a káosz a teremben. Rövid mérlegelés után arra jutottam, hogy ezt a módszert nem lenne szerencsés követni a félév további részében, és másfelől próbáltam közelíteni a csoporthoz.

Kipróbáltunk például minél több közösen játszható, egyszerű, gondolkodós játékot. A legnépszerűbbek a teljesség igénye nélkül talán a következők voltak:

- Számkirály: a négy alpművelet segítségével egyszerű számítások minél gyorsabban, fejben történő elvégzése a feladat (pl. mennyi $6 * 8 + 5 * 7$?). Először általában mentünk egy-két kört, amikor mindenki egy-egy kérdést kapott külön-külön, és arra kellett helyesen válaszolnia. A bemelegítés után a következő feladatokat pedig már párokban kapták a gyerekek, és a hamarabb válaszoló maradhatott játékban.

---

² Természetesen nem pontosan ugyanazon a szinten tart minden gyerek, és vannak, akik meg tudtak birkózni néhány összetettebb vagy becsapós feladattal is, azonban a társaság egészére, átlagosan ez volt jellemző.

- Bummozás: körben haladva mindig eggyel nagyobb számot kell mondani, mint az előző, azonban ha n -nel osztható és/vagy n számjegyet tartalmazó szám következne, helyette „Bumm”-ot mondunk.
- 'K' betűs állatok illetve Ország-város: minél több adott betűvel kezdődő állat, növény, ország, város, fiú/ lány név, stb. gyűjtése.

Ezek a játékok, bár kell hozzájuk gondolkozni, és a társakra is figyelni, mégis jól mentek és népszerűnek bizonyultak minden gyerek szemében. Ennek a magyarázata talán abban rejlik, hogy 1) nem igényeltek folyamatos, kitartó gondolkozást, csak amikor épp hozzájuk ért a kör; 2) azonnal a figyelem középpontjába került az, aki épp sorra került, és nem kellett kivárni (és előtte hosszasan dolgozni azért), hogy megoszthassák a gondolataikat; 3) bár a súgás csitítása továbbra is kihívás maradt, a versenyszellem itt jobban előjött, a gyerekek nyerni akartak, és megmutatni, hogy ők is tudnak okosak lenni.

Egy másik, akár hasonló játékként is felfogható feladat volt a következő: Gondoltam egy számra. Hozzáadtam x -et, kivontam belőle y -t, stb., a végeredmény z . Melyik számra gondoltam? Ez a feladattípus kezdetben teljes kudarc volt, legjobb esetben is próbálgatással jött ki a végeredmény. Az akadály itt is megegyezik a korábbiakkal: 3-4 művelet egymás után már olyan bonyolult feladatnak tűnik, hogy sokkal jobban megéri próbálgatni. Ha csak annyit kérdezek, hogy melyik számhoz kell x -et hozzáadni, hogy y -t kapjunk, az természetesen pofonegyszerű, tehát el kellett jutnunk innen az eredeti feladatig, ami fokozatos bonyolítással (előbb csak 1-1 művelet, csak ugyanolyan műveletek sorozata, stb.) és szemléltetéssel (Kati néni reggel tojásokat visz a piacra – délelőtt eladott x -et, délután y -t, estére z maradt. Mennyi volt délből? És reggel?) szépen lassan sikerült.

Tehát a feladatok megoldásának építőelemei mentek – kinek gyorsabban, kinek lassabban, de általánosságban véve az érdeklődés megvolt. A kihívást az jelentette, és jelentheti a következő félévben is, hogy több lépést önállóan egymás mögé tudjanak pakolni, és ne menjen el a kedvük akkor, ha első ránézésre nem látják rögtön az egész utat vagy ha úgy érzik, hogy egy lépcsőfok túl magas lesz. Úgy gondolom, ha ez sikerül, és maga a gondolkodás örömet tud majd szerezni a gyerekeknek, akkor kezdődik az igazi út a tanulásban – mivel ekkor már nem kell elérhetetlen(nek tűnő) célokat keresni a motiváláshoz.

Hogyan tovább?

Tavaszi végén, a félévet záró kirándulás előtt ismét leültünk beszélgetni a programban budapesti oldalról részt vevőkkel. Megbeszéltük, ki hogyan látja az első évet, miben haladtunk sokat, miben haladhattunk volna még többet – mit folytassunk úgy, ahogy az első évben, és mit próbáljunk másként megközelíteni jövőre.

Azt hiszem az év során legalább annyi új kérdés merült fel bennünk, mint amennyire sikerült választ találni útközben:

Mire elég ez a heti egy alkalommal egy vagy pár órás találkozás? Akarunk-e más formában (is) foglalkozni a gyerekekkel? Tudunk-e más formában (is) foglalkozni a gyerekekkel? Hogyan határozzuk meg a lehetséges résztvevők körét? Hogyan vonjunk be idővel új gyerekeket? Elküldjünk-e valakit azért, mert túlkorossága miatt kilóg a csoportból? Elküldjünk-e valakit azért, mert ellehetetleníti a munkát a foglalkozáson, így gátolva a többiek fejlődését is? Mi a jobb: ha mindenki 1-ről a 2-re lép, vagy ha néhányan nem jöhetnek, de a többiek 1-ről 3-ra vagy akár 4-re is eljuthatnak?

Mi a célja ennek a programnak?

Ennek az összefoglalónak az elején azt írtam, hogy *„egyelőre annyit szeretnénk elérni, hogy a gyerekek a foglalkozások alatt jól érezzék magukat, kicsit táguljon az érdeklődésük, és megmutassuk nekik, hogy a világ nem ér véget a falu (vagy a kistérség) határában”*. Azt hiszem az első évben pontosan ezt el is értük. Se többet, se kevesebbet.

De vajon a folytatásban is ezt a célt akarjuk kitűzni, vagy esetleg módosítanánk rajta? Alkalmas-e a program jelenlegi formájában arra, hogy ennél ambiciózusabb törekvéseink legyenek? Ha nem alkalmas, és mégis merészebb célt szeretnénk magunk és a gyerekek elé kitűzni, akkor megvannak-e azok az erőforrásaink (személyi, anyagi), hogy ez ne csak egy vágyálom legyen, hanem valóban egy reálisan megvalósítható cél? És bár erről hajlamosak vagyunk megfeledkezni, vajon a gyerekek, a szülők és a tanodában dolgozók is magukénak tekintenék-e ezeket a célokat?

Az idei tavasz végén tartott megbeszélésünkön arra jutottunk, hogy szeretnénk komolyabb célokat kitűzni.

- 1) Szeretnénk a jelenlegi diákok közül a legtehetségesebb 1-2-3-nak (vagy akár többnek) olyan segítséget nyújtani, amely lehetővé tenné számukra, hogy reális esélyük legyen bekerülni egy korrekt gimnáziumba, amely az első lépés az érettségi megszerzése felé.

- 2) Szeretnénk, ha az érdeklődő gyerekeknek meglenne a lehetősége arra, hogy valamilyen formában továbbra is részt vegyenek a programban, függetlenül attól, hogy mennyire okosak vagy éppen mennyire vannak lemaradva a társaiktól – feltéve, hogy életkorban nem lógnak ki nagyon a csoportból fölfelé, és a magatartásuk nem lehetetleníti el teljesen a többiek munkáját (utóbbi kritériumot a program egészére nézve szeretnénk csak a legvégsőbb esetben érvényesíteni).
- 3) Szeretnénk lehetőséget biztosítani új jelentkezőknek a programhoz való csatlakozásra, elsősorban a kisebb csoportba, 3-4. osztály körül.
- 4) Szeretnénk sokkal jobban elmélyíteni a kapcsolatot a gyerekekkel, jobban megismerni őket külön-külön is, és amennyiben módunkban áll, az oktatáson kívül is segítséget nyújtani nekik.

Ezekhez a célokhoz a heti egyszer 1 órás foglalkozás az eddigi két kb. 8 fős csoportban elégtelen. A fentiek megvalósításához, a várhatóan (és remélhetőleg³) rendelkezésünkre álló erőforrások segítségével a következő pillérekre szeretnénk építeni 2015 őszétől:

- 1) Folytatjuk a tavalyi foglalkozásokat Bátonyterenyén, ősszel péntek délutánonként, tavasszal szombat délelőttönként (és három átvezető alkalommal még nyáron is, hogy ne maradjon ki egy teljes negyedév a két évad között). Ezekre a foglalkozásokra minden érdeklődő gyereket várunk, akik 14 évesnél fiatalabbak (vagy annál nem sokkal idősebbek, és tavaly is jártak az órákra).
- 2) Egy-két havi rendszerességgel (gyakorisága a rendelkezésre álló erőforrásoktól is függ), tulajdonképpen a hosszabb terenyei alkalmak helyett, egész hétvégét felölelő budapesti tábor. Ezeken egyrészt több, hosszabb foglalkozás megtartására lenne lehetőség, másrészt a foglalkozásokon kívüli programok a gyerekeknek rengeteg új élményt nyújtanának, számunkra pedig lehetőséget adnának a közelebbi megismerésükre. Ezekre az alkalmakra valószínűleg nem jöhetne minden, a programban részt vevő gyerek, jelenleg kb. 2×6 főre tervezünk hétvégénként. Szűrő feltétel elsősorban az 1) pontban leírt foglalkozások rendszeres látogatása, és az azokon való magaviselet, motivált hozzáállás lesz.

---

³ A pillérek személyi és anyagi erőforrás-igényéhez részletes tervet készítünk, a finanszírozást szponzori segítségből szeretnénk megoldani.

- 3) Skype-os tanulás párokban, budapesti gimnazistákkal. Erre a tavaszi félévben már tettünk kísérleteket, a tárgyi feltételek (web kamera, Skype program a tanodában) adottak, de szervezési nehézségek miatt eddig többször meghiúsult a program. Szeretnénk elérni, ha ősztől a már megalakult tanuló párok gördülékenyebben, tényleg pár napos rendszerességgel tudnának egymással kommunikálni, és emellett fokozatosan alakíthatóak új párok is. Bár eddigi tapasztalataink szerint nem a lelkes budapesti gimnazisták jelentik a szűk keresztmetszetet ebben a pillérben, de külön vonzerőt jelenthet számukra, hogy elképzelhető, hogy ezt a tevékenységet a Gondolkodás Öröme Alapítványon keresztül az érettségihez kötelezően előírt önkéntes munkának is beszámíthatják majd a résztvevők. Ez az a pillér, ahol elsősorban a tehetségesebb gyerekekre fókuszálunk, akiknél a gimnáziumba bekerülés a kitűzött cél.
- 4) A tanodai tanárokkal, felügyelőkkel közösen szeretnénk Bátonyterenyén és Mátraverebélyen családlátogatásokat tartani, hogy egyrészt így is jobban megismerjük a gyerekeket, és nekik is legyen alkalmuk jobban megismerni minket, másrészt pedig a szülőkkel is kapcsolatot tudjunk teremteni, hátha ennek hatására ők is támogatóbban állnának hozzá a programhoz.
- 5) Említettem még a célok között, hogy amennyiben lehetőség adódik rá, szeretnénk az oktatáson kívül is segíteni a gyerekeknek. Ez a pont gyakorlatilag egy „egyéb” kategória, ahová bármilyen tételt besorolhatunk, ami segíthet a programban részt vevő gyerekeknek, és amely segítséget hajlandóak elfogadni. A második kritérium teljesülése esetén ilyen lehetne például fogorvosi segítség különösen rossz fogú gyerekeknek vagy akár egy tapasztalt pszichológus beszélgetése egy-egy diákkal.

A 2015/16-os tanévben tehát az előbb megfogalmazott célokat szeretnénk elérni az imént leírt eszközökkel. Természetesen, ha évközben úgy érezzük, hogy a kitűzött célok mégsem megvalósíthatóak vagy pedig úgy, hogy az általunk felállított eszközök nem a leghatékonyabban szolgálják a célok megvalósítását, akkor készek leszünk bármelyik elemén változtatni. Nem gondoljuk azt, hogy egy év kísérletezés után mostanra tévedhetetlenné váltunk volna a témában – mindössze eddigi tapasztalataink alapján ez a következő éves program tűnik számunkra a leginkább megvalósíthatónak.